

Notulen van de raadsvergadering op maandag 3 juni 2024

Aanwezig:

de voorzitter
de griffier

mr. J.Th.C.M. Verheijen
mr. N.A.P.G. Bisschöff

de leden

GOB: R.E.W. Breidenbach, L.W. van Rijswijk, G.R. Klee, N.F.J. Wetzels, J.H.J. Tholen, I.A.L. Knops-Verjans, P.G.J.M. Boonen, N. Statnik, M.W.C. Claessens, C. Verjans, F. Kuburić
CDA: P.T.H.M. Henssen, J.E.E.A. J.H. Smeets, A.J.C. Fredrix-Pilon, G.J.M.C. Essing-Demandt, T.A. Salvino, J.E.E.A. Schlössels, P.J. Brouwers
GroenLinks/PvdA: A.E.H. Wielders, P.H.J. Kubben, A. Boukhrissi, J.G.H. Slippens, L. Bezemer, J.E. Janssen
Stadspartij: W.P.H. Paauwe, J.W. Coumans
PVV: M.H.J. Klaassen
SPA: J.J. Renet
VVD: J.M.H. Joosten
D66: P.R. Pi Van de Venne
Lokaal Sittard-Geleen-Born: S.A.J. Klein
PIT: M.M.J.T. Schenk-Hermans
Burger Centraal: A.R.A.R. Lotfy

het college

G.A.J. Geilen, Y.G. Salvino-Meijer, J.G.L.M. Buhler, A.L.W.G. Houtakkers, I.A.M.H. Tillie

Afwezig:

de leden

M.J.M. De Loo (GroenLinks/PvdA), B.A.J. Hoedemakers (CDA), A.C.M. Raven (Stadspartij) en M.P.A. Dormans (GOB).

het college

-

notulen

F.J.G. van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)

Opening en mededelingen

De **voorzitter** heropent op 3 juni 2024 om 18.30 uur de raadsvergadering van 30 mei 2024.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) zet vraagtekens bij de aan hem toebedeelde spreektijd.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) heeft geen bezwaar om de heer Klein (en de ook op 30 mei 2024 afwezige heer Klaassen) dezelfde spreektijd te geven als anderen, dus inclusief de spreektijd van de afgelopen vergadering, samen negentien minuten.

De **voorzitter** legt uit dat de vorige raadsvergadering is afgesproken dat iedere fractie twee minuten extra spreektijd krijgt per agendapunt voor deze vergadering. Hij legt het voorstel van Burger Centraal voor aan de raad om 19 minuten spreektijd toe te kennen aan de op 30 mei afwezige fracties. Voor het voorstel zijn de fracties van de Stadspartij, SPA, de VVD, Burger Centraal, de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, PIT, D66, GroenLinks/PvdA en het CDA. Daarmee is het voorstel verworpen. De fracties van de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born krijgen dus vier minuten spreektijd.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) is het niet eens met deze gang van zaken.

De **voorzitter** gaat daar niet verder op in.

16. Gemeentelijke aanpak Spreidingswet Sittard-Geleen

De **voorzitter** deelt mee dat het college, gezien de omvang en de impact van de opgave, de raad gevraagd heeft om zijn standpunt kenbaar te maken over de wijze van aanpak en planvorming met betrekking tot de gemeentelijke aanpak van de Spreidingswet.

Mevrouw **Schenk** (PIT) kondigt een amendement aan voor een aanpassing van de tekst van het raadsbesluit. In het voorstel verzoekt het college de raad om in te stemmen met een onderzoek. Dat is niet nodig, want het is een zelfstandige bevoegdheid van het college. Inwoners zouden kunnen denken dat het een bevoegdheid en dus een keuze van de gemeenteraad is. Het college heeft op vragen van Burger Centraal geantwoord dat de resultaten van het onderzoek straks worden voorgelegd aan de raad. Als blijkt dat er geen mogelijke locaties zijn in de gemeente, zal het college geen besluit voorleggen aan de raad. Mevrouw Schenk heeft het gevoel dat het college met dit voorstel het beste jongetje van de klas wil zijn. Politiek is keuzes maken met aandacht voor menselijkheid, maar ook voor geloofwaardigheid. De gemeente heeft eerder haar verantwoordelijkheid genomen met betrekking tot de CNO.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) vindt dat PIT met de opmerking over de beste jongetje van de klas, onwaarheden verkondigd. Deze gemeente is afgelopen jaren absoluut niet het beste jongetje van de klas geweest. Het college is nu slechts bezig met de uitvoering van de Spreidingswet en zoekt een plek voor huisvesting van 434 mensen. Daarmee haalt de gemeente net een kleine voldoende.

Mevrouw **Schenk** (PIT) gaat ervan uit dat ook Sittard-Geleen deze Spreidingswet uitvoert. Zij merkt daarbij op dat 30% van de gemeenten in Limburg nog geen asielzoekers heeft opgevangen. Ook zij moeten hun verantwoordelijkheid nemen. Sittard-Geleen staat nu weer, na een verzoek om mee te denken, vooraan. Als blijkt dat ook Sittard-Geleen mensen moet opvangen, zal PIT niet weggijken.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) deelt mee dat Sittard-Geleen met de opvang in 2023 wilde voorkomen dat de rijksoverheid de gemeente zou verplichten om asielzoekers te huisvesten. Het college stelt nu voor om opnieuw asielzoekers in het kader van de Spreidingswet in deze gemeente te huisvesten, omdat de wet zogenaamd nog van kracht is. De wet schrijft echter niet voor dat het college nu al aan de slag moet gaan, maar pas na een verdelbesluit. Dat is er (nog) niet. Veel inwoners van Sittard-Geleen vinden dat er minder asielzoekers moeten worden opgevangen in Nederland. Dat blijkt uit de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen. Waarom wordt dit genegeerd?

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) benadrukt dat deze gemeenteraad in maart 2022 is gekozen met een mandaat tot 2026.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat de verkiezingsuitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 niets zegt over de wens voor opvang van asielzoekers. Met uitzondering van D66 had geen enkele partij dat in haar verkiezingsprogramma opgenomen.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) legt uit dat het nu niet gaat om de wens om wel of niet asielzoekers op te vangen. Je mag wensen dat die mensen op een plek kunnen verblijven, maar dat is niet het geval. GroenLinks/PvdA probeert dat maatschappelijk probleem mee te helpen oplossen.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) stelt vast dat het college de raad met dit voorstel de opdracht voorlegt voor een onderzoek naar geschikte locaties. Dat doe je niet als je niet het voornemen hebt om asielzoekers op te vangen. Dat laatste dient niet het belang van de inwoners van Sittard-Geleen. Dit landelijke dan wel Europese probleem moet ook op dat niveau worden aangepakt.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vraagt mevrouw Lotfy op welk mandaat de partij Burger Centraal is gekozen. En waar is het standpunt van deze partij opgenomen met betrekking tot de opvang van asielzoekers?

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) gaat daar niet op in. De heer Pi Van de Venne is vast op de hoogte van de geschiedenis van de partij.

In de ronde werd duidelijk dat een meerderheid van de partijen voorstander is van het onderzoek naar een geschikte locatie. Dat stond niet in hun verkiezingsprogramma's. Kiesgerechtigden hebben dat dan ook niet mee kunnen nemen in hun overwegingen. Het is dan ook ondemocratisch om in te stemmen met het plan. Mevrouw Lotfy vraagt het college antwoord te geven op de vraag of het college na goedkeuring van dit voorstel, een voorstel voor een geschikte locatie voorlegt aan de raad.

Mevrouw **Joosten** (VVD) is ontstemd dat dit onderwerp nu, na een levendig debat in de ronde, in de raad wordt besproken. Dat overruled de besluitvorming in de ronde. Dat is ondemocratisch. Het gaat nu om een wet die binnenkort gaat vervallen, de Spreidingswet. Dat het college de wet toch wil uitvoeren, voelt voor veel inwoners onrechtvaardig en leidt tot verwarring en onnodige kosten. Wetten moeten worden nageleefd, maar het college moet ook oog hebben voor praktische en morele aspecten. Nederland moet altijd bereid zijn om veiligheid te bieden aan mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld, maar dat is niet mogelijk als Nederland iedereen die zich aanbiedt, gaat opvangen. Het is nu verstandig om geen onomkeerbare beslissingen te nemen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) herhaalt dat het zeer ondemocratisch is om te stemmen over andermans spreektijd. Daarmee kan een meerderheid een minderheid de mond snoeren. Het is in dit geval een manier om twee partijen deels uit te schakelen. *Spreker is als rechtsextremist uitgemerkt door onder andere de heer Pi Van de Venne.* Hij overschrijdt steeds grenzen, maar wordt niet teruggedrukt door de voorzitter. Dat pikt de heer Klein niet. Lokaal Sittard-Geleen-Born maakt zich gewoon zorgen. Sittard-Geleen kan niet de hele wereld redden en niet voor iedereen een huis bouwen. Door daarover te praten, is hij nog geen extremist.

De heer **Klaassen** (PVV) kan zich de bijdrage van de heer Van der Venne aan een debat herinneren. De heer Pi Van de Venne noemde de burgemeester toen een held. Krijgt de heer Pi Van de Venne daarmee een voorkeursbehandeling?

Het zou de heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) niet verbazen. Hij heeft zelf eens gezegd dat hij deze voorzitter niet zo'n held vindt en hij heeft het zelf erg moeilijk in deze raad.

De heer **Boonen** (GOB) vindt het onbegrijpelijk dat heer Klein niet zelf heeft geïnformeerd naar de spreektijd en dat hij naar het GOB kijkt alsof de spreektijd een opzetje van het GOB is. Hoe de heer Klein over deze burgemeester spreekt daar houdt het GOB zich verre van. De heer Boonen vraagt of de heer Klein eens kan ingaan op het voorstel dat plaats van alleen maar te roepoeteren. Hij vindt het schandelijk wat de heer Klein over de burgemeester zegt.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) bestrijdt dat hij iets naars heeft gezegd over de burgemeester. Hij proeft bij D66 irritatie over zijn kritiek op het migratiebeleid. Dan zou je een rechts-extremist zijn. Met zo'n opmerking is een inhoudelijke discussie onmogelijk. Lokaal Sittard-Geleen-Born is geen tegenstander van de Spreidingswet, want daarmee moeten ook gemeenten in actie komen die nog niets gedaan hebben. Maar de fractie wil minder mensen huisvesten. Zij is ook niet tegen de het gevraagde onderzoek, maar vindt dat je de rijksoverheid daar nu nog niet over moet informeren.

De heer **Renet** (SPA) merkt op dat de inwoners van Nederland bij de verkiezingen gekozen hebben voor een stringent asielbeleid. SPA zal meewerken als de regering de gemeenten verplicht om asielzoekers op te vangen. Opvang in een groot azc is niet wenselijk. SPA geeft de voorkeur aan spreiding over alle wijken van de gemeente. Dat zorgt ook voor meer draagvlak onder de inwoners.

Een aanwijzingsbesluit is vanaf 1 januari 2025 mogelijk. Vanaf dat besluit heeft de gemeente zes maanden tijd om voorbereidingen te treffen. Daarom hoeft Sittard-Geleen nu niet al onderzoek te doen naar geschikte locaties. Dat vraagt onder andere capaciteit van ambtenaren, die elders (ten behoeve van de inwoners) ingezet zou kunnen worden.

Het college wil al in november 2024 starten met de bouw van een azc. SPA stelt voor om dit azc onder te brengen in wijken met een sterke sociale structuur en waar nu de minste allochtonen wonen. In Kemperkoul, Limbrichterveld, Geleen Centrum, Vrangendaal, Lindenheuvel, Sanderbout, Geleen-Zuid en Stadbroek wonen 10% tot 15% niet-westerse allochtonen. Deze

wijken vallen dus af. In kernen als Grevenbicht, Obbicht, Holtum, de Kollenberg, Limbricht, Munstergeleen en Buchten is dat 2% tot 4%. Deze kernen komen dus in aanmerking voor opvang. Veel partijen die nu voorstander zijn van een azc, hadden dat niet in hun verkiezingsprogramma staan.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) leest voor uit het verkiezingsprogramma van D66: de partij is voorstander is van een azc.

De heer **Renet** (SPA) merkt op dat D66 op die pagina slechts spreekt over de opvang van vluchtelingen.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) legt uit dat het gaat om het opvangen van mensen in nood, bijvoorbeeld in een azc.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) merkt op dat SPA in de afgelopen twee jaar ook ingestemd heeft met besluiten die niet in haar verkiezingsprogramma stonden.

De heer **Renet** (SPA) beaamt dat. Hij benadrukt dat de heer Pi Van de Venne zelf gezegd heeft dat het in zijn verkiezingsprogramma staat. Dat klopt niet. Bovendien gaat het nu om een zeer belangrijk onderwerp.

SPA vindt het voorstel een truc om tegen de wil van de inwoners in te handelen. Zij hebben daar nadrukkelijk een signaal voor afgegeven. SPA stelt dan ook voor om op duidelijkheid van de regering te wachten.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vindt dat Sittard-Geleen als welvarende centrumgemeente opvang moet bieden aan mensen in nood. Het is een morele plicht om mensen humaan op te vangen. Sittard-Geleen moet solidair zijn met andere gemeenten in Limburg. Steden van vergelijkbare grootte, Heerlen en Maastricht, vangen al jaren structureel asielzoekers op. Sittard-Geleen moet meehelpen met het oplossen van de opvangcrisis (en dus geen asielcrisis). D66 betreurt het dat de cno (centrale noodopvang) moet sluiten, maar is blij met het collegevoorstel om te zoeken naar 434 structurele opvang plekken. Spreker hekelt de struisvogelpolitiek van sommige andere fracties. Waarschijnlijk vallen ze voor de fuik van extreemrechts. Ze steken liever de kop in het zand. Er zijn plannen om de Spreidingswet te schrappen, maar voorlopig is die wet nog niet van tafel. Inwoners mogen ook nog niet 130 km/h gaan rijden.

Zelfs als de instroom straks vermindert, hebben de aanwezige vluchtelingen een opvangplek nodig. *Sittard-Geleen maakt deel uit van Nederland en zal uit solidariteit en moreel aan dit probleem moeten meewerken.*

D66 zal het amendement van GOB niet steunen, want daarmee wordt afgezien van de ondergrens van 434 opvangplekken. Ook de provincie Limburg houdt vast aan de opgave.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) bestrijdt dat met dit amendement wordt afgezien van de ondergrens van 434. Dat staat er zo niet in. Het biedt slechts de mogelijkheid om meerdere locaties met samen (meer dan) 434 opvangplekken, te zoeken.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) is van mening dat in dit amendement staat dat een opvang met een ondergrens van 434 plekken niet leidend is. D66 vindt dat niet wenselijk.

De constructieve rechtse minderheid, tegenstanders van dit voorstel, spraken in de pers stoer over onwaarheden met polariserende uitspraken; het was populistisch geroeptoeter. Hij stelt vast dat deze partijen kleur bekennen, een landelijk probleem negeren en tegen medemenselijkheid zijn.

Mevrouw **Joosten** (VVD) bestrijdt dat de VVD niet medemenselijk is. Zij vindt dat een grievende opmerking.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vindt het grievend dat de VVD afziet van een humane opvang in deze gemeente.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vindt het te gemakkelijk om te zeggen dat iedereen in deze gemeente met open armen moet worden ontvangen. Hij steunt het voorstel van SPA om

de vluchtelingen op te vangen in de zogenaamde dure wijken. Als de achterstandswijken daar weer mee belast worden, plekken waar veel mensen op de PVV stemmen, maken deze partijen de PVV nog groter en zichzelf nog kleiner.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) merkt op dat de opvang in de cno zeer goed is verlopen. Er zijn in Nederland te weinig opvangplekken. Lokaal Sittard-Geleen-Born houdt dat probleem met haar opstelling in stand.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) legt uit dat naast vluchtelingen ook onder andere statushouders en Oekraïners opgevangen moeten worden. Daar helpt deze gemeente aan mee. Het lost niets op als D66 slechts roept dat tegenstanders rechtsextremistisch zijn.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) gaat niet in op deze verwijten.

De heer **Renet** (SPA) vindt dat de heer Pi Van de Venne een morele verhevenheid uitstraalt. Voor hem zijn tegenstanders minderwaardig. Hij neemt iedereen de maat. De heer Renet accepteert dat niet meer en kondigt maatregelen aan.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vindt de reactie van de heer Renet beneden alle peil en de laatste opmerking een bedreiging. Hij heeft SPA conservatief rechts genoemd. Dat bleek ook na het invullen van de Kieskompas door de heer Renet zelf. Lokaal Sittard-Geleen-Born heeft daar niet aan deelgenomen.

De **voorzitter** deelt mee de heer Klein (Lokaal Sittard-Geleen-Born) ondanks zijn pogingen om antwoord te krijgen, geen spreekijd meer heeft.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) begrijpt van de heer Klein dat hij er wel aan heeft deelgenomen en roept D66 op om te stoppen met het verspreiden van leugens en het besmeuren van mensen.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) heeft op zijn telefoon het bewijs dat Lokaal Sittard-Geleen-Born niet heeft deelgenomen aan de Kieskompas. Sittard-Geleen moet als grote gemeente zijn verantwoordelijkheid nemen in een humane opvang van asielzoekers.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) wil niet bestempeld worden als rechtse partij. De Stadspartij is niet links en niet rechts. Zij is er voor de inwoners van Sittard-Geleen.

De heer **Klaassen** (PVV) vindt dat Nederland een visieloos asielbeleid heeft gevoerd, zonder oog voor een langetermijnoplossing. Het college gaf in de ronde aan ook zonder Spreidingswet werk te maken van de opvang van asielzoekers. Dat is ongeloofwaardig, want dat is niet opgenomen in het coalitieakkoord.

Dit raadsvoorstel is toegeschreven naar een utopische linkse wereld, waarin 100.000 asielzoekers jaarlijks worden getrakteerd op een woning en een uitkering. Daarmee wordt het huizentekort en de maatschappelijke onvrede alleen maar groter.

De PVV is benieuwd waar het college de honderden asielzoekers wil gaan huisvesten, wellicht niet in de idyllische dorpen (de achtertuin van GOB), de historische centra of in de elitebuurten. Omwonenden kunnen het niet tegen houden, want het is immers een wettelijke taak.

De PVV vindt echter niet dat er sprake is van een wettelijke taak, want het Rijk heeft (nog) geen verdeelbesluit genomen. Verder zal de wettelijke taak vervallen als de Spreidingswet wordt geschrapt. De heer Klaassen mist tot slot in het voorstel de juridische en financiële implicaties. Hij vindt ook dat er sprake is van een eenzijdige advisering.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) heeft problemen met de bespreking van dit onderwerp in deze vergadering nu duidelijk wordt dat Spreidingswet wordt geschrapt. De units op Bedrijventerrein Fortuna worden deze maand verwijderd. Is de gemeente nog geen nieuwe verplichtingen aangegaan bij de leverancier van de units?

Er wordt gesproken over een realisatietermijn van minimaal drie jaar zonder dat er een eindtermijn wordt vastgelegd. Dat is ook in Budel gebeurt. Die gemeente kan nu niet meer onder de afspraken met COA uit.

De Stadspartij heeft onlangs in een artikel 43-brief vragen gesteld over de voorrang voor eigen inwoners die voor maatschappelijke meerwaarde voor de gemeente kunnen betekenen. Die

vragen zijn nog niet beantwoord. Sittard-Geleen hoeft geen voorbeeld te zijn. De Stadspartij vraagt het college dan ook om de plannen tijdelijk - tot na de zomer - te parkeren. De inwoners van Nederland hebben tijdens de landelijke verkiezingen een duidelijk signaal afgegeven. Het college moet dit signaal respecteren. Zij vraagt om een hoofdelijke stemming over dit voorstel, zodat de inwoners van Sittard-Geleen het stemgedrag van de gemeenteraadsleden kunnen zien.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) stelt vast dat de Stadspartij vindt dat opvang alleen maar problemen oplevert. Hij wil weten of de heer Paauwe zich op de hoogte heeft gesteld van de reacties van de mensen uit Sanderbout over de nabijgelegen cno. Hij heeft zelf mensen gesproken die spijt hebben van hun eerdere protest tegen de komst van de cno. Zij erkennen dat ze het bij het verkeerde eind hadden.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) beaamt dat er weinig klachten waren, maar hij heeft ook andere signalen gehoord. Deze mensen doen niet mee aan de samenleving. Hij ziet daarom uit naar het verslag van cno en naar de resultaten van de nieuwe landelijke coalitie. Hij is benieuwd naar de verschillen in afspraken tussen een cno en een azc. Azc Budel heeft bijvoorbeeld veel problemen met veiligelanders. Hij benadrukt dat ook Sittard-Geleen mensen in nood moet opvangen, maar voorkomen moet worden dat de verkeerde mensen naar Sittard-Geleen komen.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) benadrukt dat het college slechts vraagt om een onderzoek naar mogelijke locaties voor de oplossing van dit maatschappelijk probleem.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) stelt voor om de discussie te beperken tot de problemen van de stad zelf. Daarom ziet hij uit naar de reactie op zijn artikel 43-brief.

De heer **Renet** (SPA) vindt het volkomen normaal dat echte vluchtelingen opgevangen moeten worden. Om problemen voorkomen moeten ze in kleine groepen verspreid worden over alle wijken van de gemeente.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) is het daar in eerste instantie mee eens, maar herhaalt dat Sittard-Geleen geen voortrekker hoeft te zijn.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) roept op om te stoppen met het labelen van partijen met termen als extreem rechts. Dat draagt niet bij aan de discussie. Daarvoor dient de fractie samen met GOB een amendement in, zodat de discussie beperkt wordt tot de aanpak van het echte maatschappelijke probleem.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) herhaalt zijn bezwaren tegen de zoektocht naar locaties voor minder dan 434 asielzoekers als daarmee het minimum van 434 in gevaar komt.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) legt uit dat het college in het amendement wordt gevraagd om kleinere locaties niet meteen af te schrijven. Ook andere fracties in deze raad vragen om meer spreiding. Dat helpt de acceptatie en is goed voor het draagvlak in de wijken. Ook GroenLinks/PvdA houdt vast aan de opgave van 434 plekken.

De heer **Henssen** (CDA) vindt dat er op dit moment nog steeds een wettelijke basis is voor het uitvoeren van de Spreidingswet, te starten met een onderzoek naar mogelijke locaties voor de opvang. Daarmee wordt de tijd optimaal benut en behoudt de gemeente zelf de regie. De fractie gaat ervan uit dat het onderzoek naar de locaties in samenwerking met de omwonenden wordt uitgevoerd. Het CDA ziet uit naar de resultaten van het onderzoek.

Mevrouw **Joosten** (VVD) vindt het zonde om er nu tijd en geld in te steken nu de kans dat de Spreidingswet wordt ingetrokken, zeer groot is. Zij vindt dat raadsfracties rekening moeten houden met de actuele situatie. Er bestaat een grote kans dat de wet wordt ingetrokken.

De heer **Henssen** (CDA) wil zich op dit moment houden aan de wet. Als de Spreidingswet daadwerkelijk wordt ingetrokken, ontstaat er een andere situatie.

De heer **Renet** (SPA) stelt voor om het onderzoek uit te stellen tot oktober 2024 en dit raadsbesluit tot dan aan te houden. Dan is er meer duidelijkheid over de Spreidingswet en worden er geen onnodige kosten gemaakt.

De heer **Henssen** (CDA) beaamt dat het mogelijk is, maar het CDA kiest daar niet voor.

De heer **Klaassen** (PVV) wil weten of raadslid Henssen een locatie in Lindenheuvel zou toejuichen.

De heer **Henssen** (CDA) vindt dat nu niet aan de orde. Hij wil niet op de resultaten van het onderzoek vooruitlopen. Na aandringen geeft hij aan dit niet toe te juichen. GOB en GroenLinks/PvdA hebben een amendement ingediend. Daarin geven ze aan hun verantwoordelijkheid te willen blijven nemen, ook als de wet wordt ingetrokken. Het CDA stelt voor om dit laatste te schrappen.

De heer **Renet** (SPA) wil van de heer Henssen weten op welke plekken hij persoonlijk wel azc's zou toejuichen. En waarom is hij geen voorstander van een azc in Lindenheuvel?

De heer **Henssen** (CDA) herhaalt dat hij niet gaat vooruitlopen op de resultaten van het onderzoek. Hij gaat er - ook na herhaalde vragen - verder niet op in.

De heer **Van Rijswijk** (GOB) benadrukt dat het slechts gaat om een onderzoek en niet over een besluit voor de komst van een azc. Hij pleit dan ook voor een andere discussie. Het gaat om mensen die in Nederland zijn. GOB wil niet dat zij buiten moeten slapen. Ook Sittard-Geleen moet zijn bijdrage aan de opvang leveren. Daar is onderzoek naar een geschikte locatie voor nodig.

Natuurlijk is GOB niet blind voor de ontwikkelingen in Den Haag en natuurlijk moet Sittard-Geleen daarop anticiperen. Het college moet daarvoor voorbereidingen treffen.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat het college in de ronde heeft meegedeeld minimaal te willen voldoen aan de opgave. Is GOB er ook voorstander van om te voldoen aan meer dan de minimale opgave? Verder is de heer van Rijswijk een groot voorstander voor het opvangen van asielzoekers in deze gemeente. Hij heeft zelfs gepleit voor het verlengen van de cno. Geldt dat voor de gehele GOB-fractie?

De heer **Van Rijswijk** (GOB) wil de opdracht aan het college niet verengen tot 434 opvangplekken op één locatie. Twee locaties met in totaal minimaal 434 opvangplekken is ook mogelijk.

Hij benadrukt dat hij heeft gesproken namens de hele GOB-fractie. Gezien de weinige problemen die de cno heeft opgeleverd, heeft GOB voorgesteld om die locatie te handhaven.

Hij beaamt dat de opvang van asielzoekers niet is opgenomen in het verkiezingsprogramma van GOB. Wel is opgenomen dat Sittard-Geleen een gastvrije stad moet zijn.

De gemeente moet net als andere gemeenten in Nederland bijdragen aan de opvang van mensen die in Nederland zijn. Het is aan de landelijke politiek om de stroom asielzoekers eventueel te beperken.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) wil weten of de achterban van GOB achter de opvatting van de fractie staat, nu duidelijk is dat het niet in het verkiezingsprogramma stond.

De heer **Van Rijswijk** (GOB) kondigt aan de keuze van de fractie goed uit te leggen aan de kiezers en ziet uit naar de resultaten van de volgende gemeenteraadsverkiezingen. GOB luistert al meer dan veertig jaar goed naar zijn achterban, maar bij het besturen van een gemeente horen ook moeilijke beslissingen. De heer Van Rijswijk vindt het in dit stadium niet nodig om een referendum over dit onderwerp te houden, zoals mevrouw Lotfy voorstelt.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat het onderzoek van Kieskompas uitwijst dat de inwoners van Sittard-Geleen dit niet willen en roept daarom GOB op om haar voorstel voor een referendum te steunen.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) merkt op dat het een collegebevoegdheid is om de uitgangspunten te veranderen. Dat is ook mogelijk na de besluitvorming over dit voorstel. Het is dus zinloos om er nu een amendement voor in te dienen.

De heer **Van Rijswijk** (GOB) legt uit dat het college ervoor gekozen heeft om de uitgangspunten aan de gemeenteraad voor te leggen. Het is goed dat de gemeenteraad blijft nadenken over wat het beste is voor deze stad. Met het amendement krijgt het college ruimere mogelijkheden om onderzoek te doen. De fracties stellen voor om ook oog te hebben voor locaties met een substantieel lagere capaciteit dan 434 opvangplekken.

Wethouder **Geilen** geeft na een schorsing een reactie op de bijdragen van de fracties. Hij legt uit dat het college niet bevoegd is om onderwerpen op de agenda te plaatsen dan wel ervan af te halen. De raad heeft het college op een opiniërende bijeenkomst op 11 april 2024 gevraagd om in de raadsvergadering te spreken over de gevolgen van de Spreidingswet. Het college heeft daarvoor de raad een voorstel voorgelegd.

Mevrouw **Joosten** (VVD) merkt op dat volgens het reglement van orde een opiniërende bijeenkomst geen plek is om het college te vragen een onderwerp in de raad te behandelen. Dat is alleen mogelijk tijdens een ronde of in de raadsvergadering.

Wethouder **Geilen** heeft op die bijeenkomst uitgelegd hoe het college uitvoering wil geven aan de wet. Toen hebben enkele aanwezige raadsleden expliciet gevraagd om dit aan de raad voor te leggen. Conform dat verzoek heeft het college, ondanks dat het een collegebevoegdheid is, de raad een voorstel voorgelegd. De raad heeft nu de gelegenheid om daarop te reageren. Daarom ontraadt de wethouder het amendement van PIT hierover.

Mevrouw **Schenk** (PIT) is van mening dat het college met deze actie slechts de buitenwereld wil laten weten dat de gemeenteraad het onderzoek naar opvangplekken in de gemeente steunt. Het gaat per slot van rekening om een gevoelig onderwerp.

Wethouder **Geilen** herhaalt dat raadsleden zelf gevraagd hebben om de raad in positie te brengen. Het is aan het college om, in verband met zijn wettelijke bevoegdheid, die vraag te wege te brengen. In dit geval was het college bereid om aan dat verzoek te voldoen, omdat het college het gevoel had dat de raad zich daarover wenst uit te spreken.

Mevrouw **Schenk** (PIT) merkt op dat de raad bij andere onderwerpen eerder is gepasseerd. Op basis waarvan maakt het college deze afweging?

Wethouder **Geilen** geeft aan dat het college gemeend heeft tegemoet te komen aan de wens van enkele raadsleden op de informatieavond.

De Stadspartij heeft vragen gesteld over de units op de cno. Die gaan terug naar de leverancier. Het verslag van cno wordt na de ontmanteling van de locatie op 12 juni 2024 opgesteld. De fractie Stadspartij stelt verder uitstel van het onderzoek voor. Zij kan daarvoor een amendement indienen.

De wethouder beaamt dat de uitkomst van het onderzoek, een groslijst van locaties, wordt voorgelegd aan de raad. Dat is ook zo opgenomen in het voorliggende procesvoorstel. De dialoog daarover vindt plaats in vertrouwelijke settingen. De wethouder gaat niet in op allerlei oordelen van de verschillende fracties.

GOB en GroenLinks/PvdA geven in hun amendement hun voorkeur aan om aan de slag te gaan, ondanks een mogelijke intrekking van de Spreidingswet. Zij vragen ook om te kijken naar kleinere locaties. Het college is positief over dat voorstel.

Lokaal Sittard-Geleen-Born is niet tegen het onderzoek, maar wil het kabinet nog niet informeren over de resultaten. De wethouder legt uit dat de resultaten van het onderzoek eerst worden voorgelegd aan de raad. Pas na een besluit van de raad wordt het kabinet daarover geïnformeerd.

Tweede termijn

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) dient een motie in waarin de fractie vraagt om een referendum met de vraag of inwoners actief asielzoekers naar de gemeente willen halen, ook als het straks niet meer verplicht is.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) snapt de intentie van het amendement van GOB en GroenLinks/PvdA, maar stelt voor de minimale opgave van de opvang van 434 asielzoekers met een aanpassing in het voorstel te borgen.

De heer **Klaassen** (PVV) vindt dat zijn spreektijd is gejat.

De **voorzitter** legt uit dat het een beslissing van de raad is geweest.

De heer **Van Rijswijk** (GOB) geeft na een korte schorsing aan dat het amendement van GOB en GroenLinks/PvdA is aangepast. Het woord moreel is geschrapt.

Wethouder **Geilen** gaat in op de door Burger Centraal ingediende motie. Hij benadrukt dat het nu slechts gaat om een onderzoek. Hij vindt het in dit stadium niet noodzakelijk om de inwoners te raadplegen.

Besluitvorming

Amendement 1, PIT

Mevrouw **Schenk** (PIT) deelt mee dat zij het amendement intrekt. Zij verwacht weinig steun. De fractie is blij dat ze haar mening heeft kunnen verkondigen. Haar missie is geslaagd.

Amendement 2, GOB en GroenLinks/PvdA

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt aangenomen. Voor zijn de fracties van GOB, GroenLinks/PvdA en het CDA. Tegen zijn de fracties van Lokaal Sittard-Geleen-Born, de PVV, Burger Centraal, D66, PIT, VVD, SPA en de Stadspartij.

Raadsvoorstel Gemeentelijke aanpak Spreidingswet

De **voorzitter** geeft aan dat de Stadspartij heeft gevraagd om een hoofdelijke stemming.

Mevrouw Essing (CDA): voor.

De heer Smeets (CDA): voor.

De heer Boonen (GOB): voor.

De heer Schlössels (CDA): voor.

De heer Kuburić (GOB): voor.

Mevrouw Joosten (VVD): tegen.

De heer Paauwe (Stadspartij): tegen.

De heer Renet (SPA): tegen.

De heer Bezemer (GroenLinks/PvdA): voor.

Mevrouw Schenk (PIT): tegen.

Mevrouw Knops (GOB): voor.

De heer Van Rijswijk (GOB): voor.

De heer Klaassen (PVV): tegen

Mevrouw Fredrix (CDA): voor.

Mevrouw Lotfy (Burger Centraal): tegen.

De heer Breidenbach (GOB): voor.

Mevrouw Wielders (GroenLinks/PvdA): voor.

Mevrouw Statnik (GOB): voor.

De heer Wetzels (GOB): voor.

Mevrouw Slippens (GroenLinks/PvdA): voor.

Mevrouw Boukhrissi (GroenLinks/PvdA): voor.

De heer Pi Van de Venne (D66): voor.

De heer Tholen (GOB): voor.

De heer Henssen (CDA): voor.

De heer Klein (Lokaal Sittard-Geleen-Born): tegen.

De heer Janssen (GroenLinks/PvdA): voor.

De heer Klee (GOB): voor.

De heer Verjans (GOB): voor.

De heer Claessens (GOB): voor.
De heer Salvino (CDA): voor.
De heer Brouwers (CDA): voor.
De heer Kubben (GroenLinks/PvdA): voor.
De heer Coumans (Stadspartij): tegen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt aangenomen. 25 raadsleden zijn voor het voorstel, 8 leden zijn tegen.

Motie 1, Burger Centraal

Mevrouw **Joosten** (VVD) kondigt aan tegen het voorstel te stemmen, omdat de VVD tegen referenda is.

Mevrouw **Schenk** (PIT) stemt voor het voorstel. Ze mist bij de discussie over het onderwerp de mening van de inwoners. Die informatie kan met een referendum worden verkregen.

De heer **Renet** (SPA) sluit zich aan bij de bijdrage van PIT.

De **voorzitter** stelt vast dat de motie wordt verworpen. De fractie van de Stadspartij, SPA, PIT, Burger Centraal, de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born zijn voor. Tegen zijn de fracties van GOB, VVD, D66, GroenLinks/PvdA en het CDA.

17. Debat voormalig V&D-pand

De **voorzitter** deelt dat de fractie van Burger Centraal een debat heeft aangevraagd over het proces rondom de aanbesteding en de voorgenomen verkoop van het voormalige V&D-pand.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat eerder aanbestedingen niet konden worden uitgevoerd, omdat de kosten te hoog waren vanwege de hoge eisen. Inmiddels is bekend dat het college in het geheim heeft overlegd met Berden. De gemeenteraad werd er pas over geïnformeerd toen alles al was beklonken. Het debat op 25 april 2024 ging voornamelijk over het proces. Heeft het college de aanbestedingsregels aan zijn laars gelapt met de selectie van slechts één gegadigde? De wethouder sprak in de raadsvergadering aantoonbaar niet de waarheid. De meerderheid van de raad vond het echter mooi dat Berden het pand zou krijgen. Maar hebben andere ondernemers wel een eerlijke kans gehad? Het college is vanwege het gelijkheidsbeginsel gebonden aan het Didam-arrest. Daarmee is het college verplicht om een voornemen voor de verkoop van onroerend goed kenbaar te maken. Het heeft vervolgens voor de vorm een Didam-publicatie geplaatst met de mededeling dat Berden de enige gegadigde is en dat de koers alleen kon worden gewijzigd met een (dure) rechtsgang. Diverse partijen hebben aangegeven te vrezen voor een geïrriteerde reactie van het college.

Het is toegestaan om met alle gegadigden te praten, maar het college wil dat niet. Het geeft de voorkeur aan een partij. Een meerderheid van de raadsleden laat dat gewoon gebeuren. Burger Centraal roept het college op om alsnog andere gegadigden een kans te bieden. Het getuigt van onbehoorlijk bestuur dat het college hogere eisen stelt aan de andere gegadigden. Burger Centraal dient twee moties in waarin zij onder andere vraagt de vervalttermijn van de publicatie te verlengen tot minimaal 1 juli 2024.

Burger Centraal heeft eerder schriftelijke vragen gesteld. De vragen zijn niet beantwoord. De portefeuillehouder wethouder Houtakkers zei letterlijk 'dat ga ik gewoon niet doen'. Mevrouw Lotfy vraagt andere raadsleden om een reactie.

Het gaat niet over de vraag of de komst van Berden een goede ontwikkeling is voor de stad. Met deze actie wil spreekster voorkomen dat het college een partij bevoordeelt. Het college waant zich onaantastbaar, totdat de rechter het terugfluit. Dat is stuitend.

Mevrouw **Joosten** (VVD) stelt vast dat het college uiteindelijk, na twee mislukte aanbestedingen en een wezenlijke wijziging van de opdracht, in zee is gegaan met Berden. Daar had een nieuwe tender voor moeten worden uitgeschreven, tenzij het college kan bewijzen dat er slechts één gegadigde is. Daarvoor moet de geplande verkoop op tendernet worden gepubliceerd.

Na de twee mislukte aanbestedingen hebben meerdere partijen aangegeven mee te willen doen. Nu rest hen enkel de weg naar de rechter. Dat gaat in tegen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Nu loopt het college het risico dat de verkoop aan Berden juridisch wordt aangevochten en mogelijk wordt vernietigd. Daarom roept de VVD het college op om een nieuwe

duidelijke en ondubbelzinnige aanbesteding, tenzij het overtuigend kan aantonen dat er niemand anders geïnteresseerd was. Dat voorkomt juridische complicaties.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) is verbaasd over de ontwikkelingen in dit dossier. De wijze waarop het college acteert, roept veel vragen op; over Berden, maar ook over de gevolgen voor de aanloopstraten zoals de Steenweg.

Er waren wel degelijk andere kandidaten voor de aankoop van het gebouw. Op 27 mei heeft de gemeente een mail ontvangen. Daarin staat dat de belangen van ondernemers in Sittard-Geleen regelmatig worden genegeerd. Spreker vraagt een reactie van de wethouder. De Stadspartij ontving ook een mail van een ondernemer (op de Steenweg), waarin deze aandacht vraagt voor de kleine hardwerkende ondernemers in Sittard-Geleen.

De Stadspartij steunt beide ingediende moties, waarin de indieners aandacht vragen voor de doorlopen procedure, het negeren van andere gegadigden en mogelijke financiële claims.

De heer **Renet** (SPA) stelt ook vast dat er meerdere gegadigden waren en roept daarom het college op om alsnog de gekte procedure te volgen. Daar is iedereen bij gebaat, het moet goed gebeuren.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) ziet uit naar een mooi pand op de bewuste plek. Dat is ook een wens van de inwoners. Dat is het leidend kader dat de gemeenteraad heeft vastgesteld. Hij stelt vast dat Burger Centraal graag rechtbankje wil spelen in deze gemeenteraad, een orgaan dat daar niet voor bedoeld is. Dat is niet conform de trias politica.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vraagt de heer Pi Van de Venne te stoppen met deze aantijgingen en vraagt de voorzitter op om in dergelijke situaties in te grijpen.

De **voorzitter** beaamt dat eerder besloten is om elkaar niet op zijn of haar beroep aan te spreken. Hij weersprekt dat de opmerking kwetsend was maar verzoekt de heer Pi Van de Venne andere bewoordingen te gebruiken.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) blijft bij zijn mening dat je van de gemeenteraad geen rechtbank moet maken. Mevrouw Lotfy heeft al eerder op juridische manier de discussie gevoerd bij het cno, bij het Sabic kantoor en ook nu weer bij de ontwikkelingen van het V&D pand. Dat hoort niet thuis in een volksvertegenwoordigend orgaan.

Mevrouw **Joosten** (VVD) is dat met D66 eens, maar benadrukt dat de gemeente wel de aanbestedingsregels volgen. Als dat niet gebeurt, is dat een onderwerp dat in de gemeenteraad moet worden besproken.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) komt daar later in zijn bijdrage op terug. Het is prima dat mevrouw Lotfy en anderen het college willen controleren, dat hoort ook bij de taak van de gemeenteraad. Meer een juridisch technisch oordeel vellen hoort daar niet bij. Daar oordeelt een rechtbank over.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vraagt of het belangrijk is dat de gemeenteraad volgens de wet handelt. Zij stelt vast dat het college met deze gang van zaken hoge juridische kosten riskeert.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) beaamt dat de gemeenteraad zich aan de wet moet houden. Hij ziet geen aanleiding om te vrezen voor hoge kosten. Hij is vooralsnog van mening dat het college zich aan de wet heeft gehouden. Hij begrijpt daarmee de vraag niet.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat voor de heer Pi van de Venne de materie wel vaker iets te complex is.

De **voorzitter** merkt op dat deze opmerking dit niet sjiek is van mevrouw Lotfy.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) vindt dit een persoonlijke aanval, hij is daar niet van. Hij is van mening dat de gemeenteraad politieke consequenties kan verbinden aan de uitspraak van de rechtbank. Dat is de juiste gang voor juridische vraagstukken. Het staat Burger Centraal vrij om naar de rechter te stappen, waar ze in het cno-debat ook al mee heeft bedreigd. De raad is een

volksvertegenwoordigend orgaan, geen juridisch orgaan.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vindt de bijdrage van D66 ongepast en roept de voorzitter opnieuw op om op de treden tegen dit obsessieve gedrag richting haar.

De **voorzitter** stelt vast dat Burger Centraal een punt van orde heeft gemaakt. Hij roept de raadsleden de discussie te beperken tot de inhoud van dit onderwerp. Er worden nu veel punten van orde gemaakt terwijl de inwoners een mening van de raad over dit onderwerp willen horen.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) ziet uit naar de mooie ontwikkelingen van het voormalige V&D-pand en herhaalt dat je van de gemeenteraad geen juridisch orgaan moet maken. Hij herhaalt dat de gemeenteraad een controlerend orgaan is maar geen juridisch technische vraagstukken moet oplossen.

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) vraagt Burger Centraal waarom de fractie eerder geen onafhankelijk juridisch advies heeft ingewonnen bij een aanbestedingsjurist over de aangegane overeenkomst met Berden. Dan waren haar moties wellicht overbodig geweest. Spreker heeft onderzoek gedaan naar de rechtmatigheid van het handelen van het college, maar kwam er niet uit. Maar dat geldt voor vele juristen. Het Didam-arrest is voer voor juristen. Het is niet aan raadsleden om juridische discussies te voeren over aanbestedingen. Het college heeft eerder aangegeven dat er geen gegadigden waren.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat de heer Janssen ook geen accountant is. Kan hij dan wel de financiën van de gemeente controleren?

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) doet zijn best. Als het hem zelf niet lukt, wint hij advies in.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) wil weten waarom de heer Janssen dan geen juridisch advies heeft ingewonnen over de aanbesteding.

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) vond dat niet nodig, gezien zijn opvatting over de aanbesteding.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vindt het stuitend te moeten vaststellen dat het er in deze gemeenteraad niet toe doet of het college de wetgeving naleeft. Meerdere raadsleden hebben aangegeven dat er iets niet in de haak was. Het zou de heer Janssen sieren om daar advies over in te winnen als hij daar zelf geen verstand van heeft.

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) gaat niet in op deze woorden van mevrouw Lotfy. GroenLinks/PvdA is altijd kritisch geweest over het terugbrengen van retail in het voormalige V&D-gebouw. Dat zou opnieuw meer winkelruimte toevoegen in de binnenstad. Met de verhuizing van Berden naar de Markt is dat niet het geval. Tevens zorgt Berden voor een upgrade van de Steenweg met een passend woonprogramma. GroenLinks/PvdA gaat er vanuit dat Berden voldoet aan alle vereisten. Kan de wethouder dat bevestigen? De Participatiegroep Binnenstad maakt deel uit van de beoordelingscommissie. Deze commissie is akkoord moeten gaan met Berden als contractpartner. Kan de wethouder bevestigen dat deze commissie opnieuw is geraadpleegd?

Mevrouw **Joosten** (VVD) merkt op dat bij andere gegadigden niet bekend was dat de eisen waren aangepast. Dat klopt gewoon niet.

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) merkt op dat niemand blij is dat het pand nog steeds niet is aangepakt. Hij is blij dat de locatie nu op een prachtige manier wordt ingevuld.

Mevrouw **Joosten** (VVD) beaamt dat, maar vindt ook dat de procedure juist gevolgd moet worden met respect voor de rechten van iedereen. Dat is bij deze aanbesteding niet gebeurd. Sommige gegadigden dongen niet mee, omdat ze niet wisten dat de regels veranderd waren. Dat mag je ook bij deze mooie plannen niet vergeten.

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) heeft de dingen die de VVD suggereert, niet kunnen vaststellen. Hij ziet uit naar een reactie van de wethouder op de moties.

De heer **Brouwers** (CDA) vindt dat de raad niet al te veel moet spreken over dit onderwerp, omdat er mogelijk nog gerechtelijke stappen worden ondernomen. De mensen die erover gaan, moeten vaststellen of de procedure wel of niet goed is doorlopen. Daarna is het aan de raad om erover te praten. Het CDA wil graag dat de plek snel wordt ingevuld. Dat komt ten goede aan de inwoners.

Mevrouw **Joosten** (VVD) stelt voor om een gang naar de rechter te voorkomen en een nieuwe tender uit te schrijven. Dan krijgen alle partijen een eerlijke kans.

De heer **Brouwers** (CDA) ziet daar op dit moment geen aanleiding toe. Bovendien zou dat weer vertraging opleveren.

Mevrouw **Joosten** (VVD) geeft de voorkeur aan een zorgvuldig proces boven snelheid. Snelheid kan leiden tot hogere kosten.

De heer **Brouwers** (CDA) vindt dat je verder uitstel niet meer kunt uitleggen aan de inwoners.

De heer **Renet** (SPA) is van mening dat je met een (snelle) nieuwe tender veel problemen, onnodige kosten en een gang naar de rechter kunt voorkomen.

De heer **Brouwers** (CDA) geeft de voorkeur aan een snelle invulling van de plek met onder andere een mooie historische gevel en openbare toiletten.

De heer **Boonen** (GOB) is het met Burger Centraal dat het een complexe materie is. Sommige fracties stellen stellig dat de aanbestedingsregels en het Didam-arrest niet goed zijn toegepast. De procureur-generaal heeft echter onlangs de Hoge Raad een advies gegeven over dat arrest. Hij geeft aan dat er veel onduidelijkheid over is. Als de gemeente een goede reden heeft om met een gegadigde in zee te gaan, is dat toegestaan. Dan is geen aanbesteding en ook geen transparantie nodig. Andere gegadigden zouden slechts iets van planschade kunnen vragen. Als de Hoge Raad dat advies overneemt en als het college kan aantonen dat het een goede reden heeft om met Berden in zee te gaan, is de discussie in deze raad een non-discussie. Dan is er ook geen sprake van onbehoorlijk bestuur.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) legt uit dat een arrest van het Gerechtshof van kracht is tot de Hoge Raad dat vernietigt. Dat is nog niet gebeurd.

De heer **Boonen** (GOB) verwijst mevrouw Lotfy naar eenzelfde situatie bij de eerdere discussie over de Spreidingswet. Die blijft voorlopig ook nog van kracht. Hij heeft daarnaast voldoende voorbehoud gemaakt; hij heeft het gehad over "advies", "winstwaarschuwing", "het is mijn lezing van".

De raad voert nu een discussie die op het allerhoogste juridische niveau nog niet beslecht is. Bovendien is er een kort geding aangekondigd. Dan moet de politiek er de mond over houden.

Mevrouw **Schenk** (PIT) vindt dat de gevolgde procedure de schijn heeft opgewekt dat er geen andere gegadigden waren. Recente informatie doet anders vermoeden, want minimaal een andere partij heeft zich gemeld. Het college heeft die partij afgewezen. Mevrouw Schenk spreekt haar zorgen over dit dossier uit met weinig transparantie en zonder dat de gemeenteraad geïnformeerd is over de aanpassing van de regels. De schijn van een gebrek aan openheid is funest voor het vertrouwen in de politiek en vervolgens voor de sociale cohesie in de gemeente en het democratische proces. Ook wordt met dit gebrek aan transparantie de reputatie van de gemeente geschaad. Dat schrikt potentiële investeerders af en het ondermijnt het vertrouwen van de huidige ondernemers. Een transparante en eerlijke proces is essentieel voor een gezonde concurrentie.

De heer **Brouwers** (CDA) vindt dat PIT met haar betoog juist de schijn wekt dat het bestuur van de stad niet juist en niet transparant opereert.

Mevrouw **Schenk** (PIT) benoemt slechts dat met deze geschiedenis de schijn wordt gewekt dat er iets aan de hand is. Zij pleit slechts voor openheid en transparantie. Daarmee kan het verkeerde beeld dat is ontstaan, worden weggenomen. Nu lijkt het alsof niet alle partijen een eerlijke kans krijgen. Dat kan leiden tot beslissingen die niet in het belang zijn van de inwoners.

Wethouder **Houtakkers** gaat na een korte schorsing in op de bijdrage van de fracties. Eind 2020 is de inwoners gevraagd naar hun voorkeur voor de invulling van het V&D-pand. Meer dan 50% gaf de voorkeur aan retail op die plek. De raad zou daarmee kunnen instemmen. Daar is nu een goed plan voor opgesteld. Daar zijn bezwaren tegen ingediend, van de ondernemers van de Steenweg, van drie architecten en een ondernemer van de Voorstad. De wethouder heeft samen met Berden met de (boze) ondernemers van de Steenweg gesproken. Zij zijn geïnformeerd over de ontwikkeling van het pand. De architecten willen dat hun oorspronkelijke plannen worden uitgevoerd. De aanbestedingen van die plannen zijn echter mislukt. Het plan van Berden was uniek en wel haalbaar. Uit advies bleek dat een een-op-eentraject, met transparantie over de keuze, mogelijk was. De wethouder legt uit dat hierbij aanbestedingsregels niet aan de orde zijn. Of de gemeente heeft voldaan aan het Didam-arrest, is een zaak van de rechter en niet van de gemeenteraad. Dat geeft alle partijen rechtsbescherming en rechtszekerheid. Het college is van mening dat het met de instemming met het plan Berden en afspraken over de herontwikkeling van de oude Berden-locatie goed heeft gehandeld. De wethouder stelt voor om een eventuele gerechtelijke toets af te wachten.

GroenLinks/PvdA heeft gevraagd naar de participatie van de ondernemers in de binnenstad. De wethouder legt uit dat een ondernemer van de Participatiegroep Binnenstad deelneemt aan de gesprekken over de invulling van het pand (door Berden).

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) vraagt de wethouder om de afspraken met Berden (zowel mondeling als schriftelijk) met de raad te delen.

Wethouder **Houtakkers** deelt mee dat met Berden een ontwikkelovereenkomst is overeengekomen. Die is - geanonimiseerd - toegevoegd aan stukken.

De opmerkingen van Burger Centraal over onbehoorlijk bestuur en het gelijkheidsbeginsel hebben betrekking op publiekrechtelijke kant. Het college opereert aan de privaatrechtelijke kant. De wethouder herhaalt dat de doorlopen procedure (met wel of niet objectieve criteria) wordt getoetst door de rechter. Er is ook geen sprake van bevoordeling van een partij, omdat geen enkele andere partij het pand op die wijze invult. De artikel 43-vragen (veelal juridische vragen) zullen binnen de daarvoor gestelde termijn zorgvuldig worden beantwoord.

De wethouder bestrijdt de bewering van de VVD dat het college de regels heeft veranderd. Eerder waren twee aanbestedingsprocedures mislukt, waarop het college voor een andere route heeft gekozen, zonder aanbestedingstraject.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) wil weten of het college aan Berden dezelfde bouwkundige eisen stelt als in de aanbestedingsprocedure.

Wethouder **Houtakkers** legt uit dat een aanbesteding iets anders is dan een een-op-eenverkoop. Het zijn twee verschillende procedures. De eisen uit de eerdere aanbestedingsprocedures zijn dan niet aan de orde.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) stelt vast dat de wethouder weigert een antwoord te geven op de vraag. Zij schrikt er verder van dat het college niet weet dat het ook op privaatrechtelijk terrein gehouden is aan de eisen voor behoorlijk bestuur.

Wethouder **Houtakkers** gaat niet in op deze juridische opmerking.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vraagt naar de hoogte van de onrendabele top. Verkoopt de gemeente het pand voor een bedrag miljoenen euro's onder de taxatiewaarde?

Wethouder **Houtakkers** antwoordt dat de onrendabele top vergelijkbaar is met de bijdrage van de provincie. Hij gaat er verder in dit stadium, met de mogelijkheid van een kort geding, niet op in.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) heeft die financiële informatie nodig om haar controlerende taak te kunnen uitvoeren. Ze vindt het stuitend dat de informatie pas bekend wordt als het besluit is genomen. Zij stelt de gemeenteraad voor om daar over te stemmen.

De **voorzitter** legt uit dat het gaat om een politiek oordeel. Dat moet op papier worden vastgelegd. Vervolgens kan de raad erover stemmen.

De heer **Renet** (SPA) vindt ook dat de raad in kennis moet worden gesteld van de financiële informatie.

Wethouder **Houtakkers** herhaalt dat het tot 5 juni 2024 mogelijk is om een kort geding aan te spannen tegen de ontwikkelovereenkomst met Berden. Hij kan dan ook in deze fase geen verdere financiële informatie geven. De raad heeft altijd de mogelijkheid om het college achteraf te controleren.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) wil weten of de wethouder 2,4 miljoen euro aan provinciale subsidie aan Berden schenkt door dat bedrag in te zetten voor de onrendabele top. Is dat bedrag in mindering gebracht op de koopprijs?

Wethouder **Houtakkers** geeft daar in dit stadium geen antwoord op.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) merkt op dat zij bij deze de andere raadsleden gewaarschuwd heeft. Waarom heeft het college in het verleden gekozen voor een aanbesteding als dat niet verplicht is?

Wethouder **Houtakkers** gaat niet in op deze opnieuw juridische vraag.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) weet dat een juridische procedure ongeveer 10.000 euro kost. Waarom gaat wethouder niet met de gegadigden gewoon het gesprek aan?

Wethouder **Houtakkers** is van mening dat partijen voldoende draagkracht hebben.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) stelt vast dat de gegadigden hoge kosten moeten maken om met het college te kunnen praten. Dat gaat ten koste van hun vertrouwen in het college. Zij vraagt verder naar de toetsbare en redelijke criteria bij de verkoop van het pand.

Wethouder **Houtakkers** verwijst de fractie daarvoor naar de Didam-publicatie. Die is helder.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vindt de publicatie niet helder en stelt vast dat het college weigert informatie te verstrekken. Kennelijk vinden de andere raadsleden dat prima, maar voor haar wordt debatteren erover onmogelijk. De andere gegadigden zullen geen procedure aanspannen, vanwege de hoge kosten en de angstcultuur in deze gemeente.

Wethouder **Houtakkers** legt uit dat het college een procedure heeft ingezet, waarbij een traject als dit hoort. Het college doet het goed en doet het netjes.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) geeft na een schorsing op haar verzoek aan dat ze geschrokken is van de gang van zaken en de opstelling van de portefeuillehouder. In de raadsvergadering van april 2024 heeft zij de wethouder erop betrappt dat hij niet de waarheid sprak. Later heeft de wethouder informatie achtergehouden, waardoor de raad zijn controlerende taak niet kan uitoefenen. Ook beantwoordt hij de vragen over de provinciale subsidie niet. Hij dwingt belanghebbenden een kostbare gang naar de rechter, terwijl dat strikt genomen niet nodig is. Daarom dient de fractie samen met de Stadspartij een motie van wantrouwen in tegen wethouder Houtakkers.

Tweede termijn

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) stelt vast dat veel raadsleden een gebrek aan kennis hebben, maar ook dat ze onvoldoende inlichtingen en adviezen inwinnen. Ze hekelt ook het gebrek aan informatie van het college. Veel raadsleden vinden het wel prima wat het college doet. Zij roept

hen op om in de spiegel te kijken. Zij heeft naast de motie van wantrouwen, twee andere moties ingediend om de fouten die het college maakt, te herstellen. Zij hoopt dat de andere fracties eens goed nadenken over hun taak en haar voorstellen steunt.

De heer **Pi Van de Venne** (D66) spreekt zijn waardering uit voor de aanwezige raadsleden met allemaal hun eigen expertise, die de inwoners van de gemeente naar eer en geweten vertegenwoordigen en het beste met de gemeente voor hebben.

Besluitvorming

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid voor een reactie op de moties van wantrouwen.

Wethouder **Geilen** gaat in op de motie van wantrouwen tegen de burgemeester. De motie roept de raad op om toe te zien op een eerlijke toepassing van de spelregels. De wethouder benadrukt dat de raad over elk ordevoorstel conform het reglement van orde zelfstandig een besluit heeft genomen. De voorzitter heeft op een goede manier het reglement van orde toegepast. De wethouder vindt het betreurenswaardig dat opnieuw op de man wordt gespeeld. De burgemeester leidt de vergadering conform de door de raad zelf vastgestelde regels.

Motie 1, Burger Centraal, motie voormalig V&D-pand (gegadigden)

De heer **Boonen** (GOB) heeft begrip voor de terughoudendheid en de beperkte mogelijkheden van het college om openheid te geven. De wethouder heeft in de vergadering van 25 april 2024 toegegeven dat het proces achteraf wellicht anders had moeten zijn. GOB vraagt het college die bespiegeling ter harte te nemen. GOB zal tegen de moties van Burger Centraal stemmen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt verworpen. Voor zijn de fracties de Stadspartij, SPA, de VVD, PIT, Burger Centraal, de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, D66, GroenLinks/PvdA en het CDA.

Motie 2, Burger Centraal, motie voormalig V&D-pand (vervaltermijn)

De heer **Janssen** (GroenLinks/PvdA) stemt tegen deze motie. De fractie is het ermee eens dat de totstandkoming van de overeenkomst niet de schoonheidsprijs verdient. Zij vindt dat het college het gesprek had moeten aangaan met andere partijen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt verworpen. Voor zijn de fracties de Stadspartij, SPA, de VVD, PIT, Burger Centraal, de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, D66, GroenLinks/PvdA en het CDA.

Motie 3, Burger Centraal en de Stadspartij, motie van wantrouwen tegen wethouder Houtakkers, vanwege Huis aan de Markt.

De heer **Renet** (SPA) steunt de motie, omdat expliciet wordt verwezen naar dit dossier. Hij heeft verder wel vertrouwen in deze wethouder.

Mevrouw **Joosten** (VVD) sluit zich daarbij aan.

Mevrouw **Schenk** (PIT) sluit zich daar ook bij aan.

De heer **Klaassen** (PVV) heeft eerder al een motie van afkeuring ingediend bij de behandeling van dit dossier. Dat steeds nieuwe feiten aan het licht komen, rechtvaardigt een motie van wantrouwen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) wil ook de nadruk leggen op dit dossier. In andere dossiers heeft hij ook andere ervaringen met deze wethouder.

De heer **Paauwe** (Stadspartij) wil zich bij dit voorstel ook beperken tot dit dossier. Hij hekelt de beantwoording van de wethouder en het gebrek aan respect voor de ondernemers in de stad.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt verworpen. Voor zijn de fracties de Stadspartij, SPA, de VVD, PIT, Burger Centraal, de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn de fracties van GOB, D66, GroenLinks/PvdA en het CDA.

Motie 4, Lokaal Sittard-Geleen-Born, motie van wantrouwen tegen burgemeester Verheijen

De heer **Renet** (SPA) hekelt de korting op de spreektijden van de PVV en Lokaal Sittard-Geleen-Born. Een motie van wantrouwen is daarvoor echter een te zwaar middel.

Mevrouw **Schenk** (PIT) kondigt aan tegen het voorstel te stemmen, gezien het dreigement van de heer Klein dat hij dergelijke moties zal blijven indienen als hij geen gesprek krijgt met de burgemeester. Dat is onwaardig voor een raadslid.

Mevrouw **Joosten** (VVD) gaat niet akkoord met het voorstel. Het is een karikatuur en de raad onwaardig. Zij roept de heer Klein op om dit zware middel daar niet meer voor in te zetten.

Voor de heer **Klaassen** (PVV) is dit een dieptepunt van de democratie. Hem is op een oneigenlijke manier spreektijd ontnomen. De burgemeester moet zich schamen.

De heer **Klein** (Lokaal Sittard-Geleen-Born) vindt het jammer dat zijn collega's niet inzien dat het ontnemen van spreektijd het fundament van de democratie aantast. Andere partijen mogen nooit spreektijd van een partij afnemen. Dat is een democratie onwaardig. Hij houdt de burgemeester daar verantwoordelijk voor. Hij had het voorstel niet in stemming mogen brengen en de andere partijen hadden het nooit mogen goedkeuren.

De heer **Brouwers** (CDA) benadrukt dat daar in de vorige raadsvergadering met alle fracties duidelijk afspraken over zijn gemaakt. Het is beneden alle peil dat de burgemeester daar nu verantwoordelijk voor wordt gehouden. Hij roept de heer Klein op om te stoppen met dergelijke moties.

Mevrouw **Lotfy** (Burger Centraal) vindt ook dat raadsleden niet het recht hebben om de spreektijd van andere raadsleden te beperken. Daarmee zou een meerderheid de minderheid de mond kunnen snoeren. Zij vindt het ook teleurstellend dat het voorstel in stemming is gebracht. Maar vindt het middel van een motie van wantrouwen te zwaar. Zij vraagt de voorzitter om dit voor de toekomst te heroverwegen.

De heer **Boonen** (GOB) hekelt het voortdurend indienen van moties van wantrouwen door Lokaal Sittard-Geleen-Born. Het gaat hier om een beslissing van de raad. Dan zou de fractie een motie van wantrouwen tegen de raad moet indienen.

De heer **Kubben** (GroenLinks/PvdA) herhaalt dat alle aanwezige fracties in de vorige raadsvergadering hebben ingestemd met dit voorstel. Lokaal Sittard-Geleen-Born had dan ook een motie van wantrouwen tegen de raad moeten indienen.

De **voorzitter** stelt vast dat het voorstel wordt verworpen. Voor is de fractie van Lokaal Sittard-Geleen-Born. Tegen zijn alle overige fracties.

18. Sluiting

De **voorzitter** bedankt sluit om ongeveer 23.30 uur de vergadering en wenst iedereen wel thuis.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Sittard-Geleen van 27 juni 2024.

de griffier

mr. M.A.P.G. Bisschoff

de voorzitter

mr. J.Th.C.M. Verheijen